

Jakelun mukaan

UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN JOUKKOLIIKENNEMÄÄRÄRAHAN KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2013

Uudenmaan ELY-keskus ostaa alueellisia joukkoliikennepalveluja sekä myöntää hakemuksesta kunnille valtionavustusta palvelusopimusasetuksen (PSA:n) mukaisen liikenteen järjestämiseen, matkalippujen hinnoittelun sekä joukkoliikenteen suunnittelu- ja kehittämishankkeisiin. Lisäksi ELY-keskus voi hankkia alueellista joukkoliikennettä koskevia kehittämis- ja suunnittelupalveluja.

Määrärahan käyttöä säätelee Valtioneuvoston asetus joukkoliikenteen valtionavustuksista, 267/2013, 11.4.2013 ja Liikenneviraston päätös 508/021/2013, 31.1.2013 ELY-keskusten vuoden 2013 joukkoliikenteen määräraahakiintiöistä.

Tässä suunnitelmassa on esitetty kunnittain määrärahan käyttö sekä kohteet vuonna 2013. Suunnitelmassa ELY-keskus vahvistaa hakija-kohtaiset määrärahakiintiöt vuodelle 2013 sekä ilmoittaa määrärahan kokonaiskäyttösuunnitelman. ELY-keskus tekee ja toimittaa hakijoille erilliset käyttösuunnitelman mukaiset valtionavustuspäätökset.

1. Käytettävissä oleva määräraha

Liikennevirasto on vahvistanut Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2013 joukkoliikennemäärärahakiintiöksi 4,6 milj. euroa. Kiintiö on selvästi pienempi kuin edellisen vuoden kiintiö, joka oli 6.3 milj. euroa. Suurin syy kiintiön pienentymiseen on se, että tästä vuodesta alkaen Liikennevirasto myöntää valtionavustukset keskisuurille kaupungeille ja kaupunkiseuduille. Aiemmin ne myönsi ELY, jolloin ne sisältyivät ELYn kiintiöön. Uudenmaan ELYn alueella tällaisia kaupunkiseutuja ovat Hämeenlinnan seutu (Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala) ja Lahden seutu (Päijät-Hämeen kunnat).

Liikennevirasto myöntää tästä vuodesta alkaen myös suurten kaupunkiseutujen valtionavustukset, jotka aiemmin myönsi liikenne- ja viestintäministeriö. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella tämä koskee Helsingin seudun liikennekuntayhtymää (HSL). Koska HSL:n ja sen jäsenkuntien avustukset sisältyvät Liikenneviraston käytettävissä olevaan määrärahaan, ei ELY-keskus myönnä avustuksia näille tahoille.

Kiintiön lisäksi ELY-keskuksen käytettävissä on edelliseltä vuodelta siirtynyt määrärahaa 90 720 euroa. Yhteensä tälle vuodelle ELY-

keskuksen käytettävissä on siten vuoden 2013 alussa ollut 4 690 720 euroa.

2. Määrärahan käyttö

ELY-keskuksen tavoitteena on turvata asukkaille riittävät joukkoliikenneyhteydet niin työtä, koulutusta kuin asiointia varten. Liikkumisen peruspalvelujen turvaamisen lisäksi tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta. Joukkoliikennerahoituksella pyritään edistämään ELY-keskusten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten vahvistamien joukkoliikenteen palvelutasotavoitteiden toteuttamista. Suunnittelu- ja kehittämishankkeilla parannetaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja palvelutasoa sekä edistetään kuljetusten logistista tehokkuutta.

Taulukko 1. Määrärahan käyttö vuonna 2013 (euroa)

Valtionavustukset kunnille	
-paikallis- ja palveluliikenneostot	956 345,00
-lippualennukset	1 640 477,05
-kehittäminen ja suunnittelu	64 587,00
ELY-keskuksen ostot	
-runkoliikenneostot	1 822 398,75
-varaus lisäostoihin	85 000,00
-suunnittelupalveluiden ostot	120 000,00
YHTEENSÄ	4 688 807,80

2.1 Valtionavustukset kunnille

Kunnat ja kuntayhtymät ovat hakemuksissa esittäneet valtionavustuksen tarpeeksi 4,5 miljoonaa euroa. Kunnille ja kuntayhtymille myönnetään yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Suurin syy vähennykseen on määrärahojen niukkuus.

Hakijoille myönnettävä valtionavustuksen määrä ilmenee oheisessa liitteessä. Siinä on eritelty myös valtionavustuksen jakautuminen eri kohteisiin: paikallis- ja palveluliikenneostoihin, matkalippujen hinnanalennuksiin sekä kehittämis- ja suunnitteluhankkeisiin. Valtionavustusta myönnetään kunnille enintään liitteessä esitetyt määrät. Asetuksen mukaan avustus voi olla enintään 50 prosenttia, paitsi lippurahoituksen osalta enintään 48 prosenttia kunnan kustannuksista. Todellinen valtionavustuksen määrä selviää jälkikäteen kunnan toimittamien toteutuma- ja seurantatietojen perusteella.

PSA:n mukainen paikallis- ja palveluliikenne

Paikallisliikenteen rahoituksella turvataan joukkoliikennepalvelujen säilymistä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa. Rahoitettavan paikallisliikenteen tulee palvella ensisijaisesti taajama-alueen sisäisiä matkustustarpeita ja sen tulee olla säännöllistä ja palvelutasoltaan korkeaa.

Määrärahan niukkuuden vuoksi on valtionavustuksen enimmäismäärän laskennan perusteena käytetty 27 prosentin osuutta kunnan kustannuksista.

Paikallisliikennerahoituksen tapaan rahoitetaan palveluliikenteitä niissä kunnissa, joissa palveluliikenne on integroitu paikallisliikenteeseen. Integroinnilla tarkoitetaan, että palveluliikenne on osa kaupunkimaista paikallisliikennettä ja ensisijaisesti taajama-alueen sisäistä. Muissa kunnissa palveluliikenteitä rahoitetaan kehittämishankkeena korkeintaan kolme vuotta. Myös näissä avustuksen enimmäismäärän laskennan perusteena on 27 prosentin osuus kunnan kustannuksista.

Matkalippujen hinnanalennukset

Matkalippujen hinnanalennuksissa tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja siten edistää joukkoliikenteen markkinaosuuden säilymistä. Valtionavustusta myönnetään seutu-, kaupunki-, työmatka- ja pääkaupunkiseudun liityntälippuihin. Rahoituksen edellytyksenä on, että maksuvälineenä käytetään älykorttia ja matkustus on säännöllistä.

Matkalippujen hinnanalennuksiin myönnetään valtionavustusta 1,6 miljoonaa euroa, mikä on 1,1 miljoonaa euroa haettua vähemmän. Määrärahan niukkuuden vuoksi valtionavustuksen enimmäismäärän laskennan perusteena on käytetty 40 prosentin osuutta kunnan vuonna 2012 maksamien lippualennusten kustannuksista. Lisäksi leikkauksia on kohdennettu kuntiin, joissa edellä laskettu avustuksen määrän kasvu edellisestä vuodesta on ollut suurinta. Kaikissa lipputuotteissa valtionavustus on rajattu niin, ettei kunnan ja valtion subventio yhteensä ylitä asiakastulojen määrää.

Kehittäminen ja suunnittelu

Kehittämisen ja suunnitteluhankkeiden painopisteinä ovat palvelulinjojen ja kutsujoukkoliikenteiden käynnistäminen, henkilökuljetusten yhdistely, alueellisen ja paikallisen joukkoliikenteen suunnittelu sekä palvelutasomäärittelyt. Hankkeiden rahoituksen tavoitteena on joukkoliikennepalvelujen ja niiden laadun jatkuva kehittäminen ja parantaminen, yhteiskunnan kustantamien kuljetuskustannusten nousun hillitseminen ja kaikille avoimen joukkoliikenteen mahdollisimman tehokas hyödyntäminen.

2.2 ELY-keskuksen ostamat palvelut

Alueellinen runkoliikenne

ELY-keskus ostaa asiakastulojen varassa toimivaa liikennettä täydentävää, linja-autolla tai henkilöautolla harjoitettavaa runkoliikennettä. Liikenne on kuntakeskusten välistä ja muuten kuntarajat ylittävää peruspalvelutasoista liikennettä. Peruspalvelutasossa tavoitteena on turvata ihmisten jokapäiväiset liikkumistarpeet ja siinä toteutuvat kohtuulliset liikkumismahdollisuudet vähintään yhdellä kulkumuodolla. Ostoilla pyritään edistämään ELY-keskuksen vahvistamien joukkoliikenteen palvelutasotavoitteiden toteutumista.

Ostettavasta liikenteestä lähes puolet palvelee koulu- ja työmatkatarpeita. Toinen puoli jakautuu lähes tasan viikonloppuliikenteen ja kesäajan liikenteen kesken. Pyrkimyksenä on, että ostettava liikenne liittyä sau-

mattomasti olemassa oleviin kaukoliikenneyhteyksiin kansalaisen verkko -ajattelua soveltaen.

Liikenne ostetaan tarjouskilpailun kautta. Kuluvana vuonna toteutettavissa seuraavissa tarjouskilpailussa ostoja kohdennetaan vähän käytetyistä vuoroista palvelutasomäärittelyn kannalta tarpeellisiin liikenteisiin. Lisäksi varaudutaan ostamaan peruspalvelutason turvaamisen kannalta tärkeitä lakkautettavaksi haettuja vuoroja. Määrärahalla kyetään ostamaan vain pieni ja kaikkein tarpeellisin osa lakkautettavasta liikenteestä.

Kuluvan vuoden tarjouskilpailuihin tulee mukaan myös liikennettä, joiden siirtymäajan sopimukset päättyvät 1.7.2014. Näiden liikenteiden ostamisesta ja rahoituksesta tullaan sopimaan laadittavissa kunnan ja ELY-keskuksen välisissä yhteistyösopimuksissa.

Kehittämispalveluiden osto

ELY-keskus ostaa suunnittelupalveluita liittyen joukkoliikenteen uusiin järjestämistapoihin.

Lisätietoja

Lisätietoja joukkoliikenteen valtionavustuksista antavat
 -Seppo Nikkanen, Hämeenlinna, puh. 040 5697679
 -Juhani Hallenberg, Helsinki, puh. 040 5260121

Suunnittelupäällikkö

Minna Weurlander

Joukkoliikenteen asiantuntija

Juhani Hallenberg

LIITTEET

Joukkoliikenteen valtionrahoitus vuonna 2013

JAKELU

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne vastuualueen kunnat
 Helsingin seudun liikennekuntayhtymä
 Hämeenlinnan kaupungin viranomainen
 Lahden kaupungin viranomainen

TIEDOKSI

Hämeen liitto
 Päijät-Hämeen liitto
 Uudenmaan liitto
 Liikennevirasto

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY-KESKUS)
 Liikenne ja infrastruktuuri
 JOUKKOLIIKENTEEN VALTIONRAHOITUS VUONNA 2013 (€)

	VALTIONAVUSTUKSET KUNNILLE										VALTIONAVUSTUKSET KUNNILLE JA RUNKOLIIKENNEOSTOT YHTEENSÄ
	RUNKOLIIKENNEOSTOT		Palkkalisliikenneostot		Liputalennukset		Kehittäminen ja suunnittelu		YHTEENSÄ		
	haettu	myönnetään	haettu	myönnetään	haettu	myönnetään	haettu	myönnetään	haettu	myönnetään	
ELY YHTEENSÄ	1 822 398,75	1 676 450,00	956 345,00	2 770 653,30	1 640 477,05	158 351,00	64 587,00	4 545 454,30	2 661 409,05	4 483 807,80	
Uusimaa	785 152,75	1 292 050,00	748 769,00	2 610 641,30	1 572 979,01	158 351,00	64 587,00	4 061 042,30	2 386 335,01	3 171 487,76	
Askoia				15 000,00	7 344,00			15 000,00	7 344,00		
Hanko				23 500,00	16 348,00			23 500,00	16 348,00		
Hyvinkää		429 000,00	285 179,00	212 000,00	139 632,25	1 500,00	1 000,00	642 500,00	425 811,25		
Inkoo				18 000,00	9 155,00			18 000,00	9 155,00		
Järvenpää				172 000,00	127 650,24	3 110,00	2 000,00	445 110,00	275 450,24		
Karkkila				78 458,00	52 133,15	22 424,00	10 347,00	100 882,00	62 480,15		
Lapinjärvi								0,00	0,00		
Lohja				30 000,00	175 239,97	25 000,00	12 800,00	315 240,00	204 239,97		
Lovisa				55 000,00	36 701,18	31 000,00	16 740,00	138 500,00	83 141,18		
Myrskylä				3 750,00	3 062,36	5 000,00	2 700,00	13 750,00	5 762,36		
Mäntsälä				98 658,30	82 335,63			98 658,30	82 335,63		
Nurmijärvi				252 500,00	305 648,82	20 000,00	4 000,00	819 800,00	445 998,82		
Pornainen				15 500,00	11 874,49			15 500,00	11 874,49		
Porvoo				352 800,00	279 065,52	20 000,00	3 000,00	470 050,00	334 580,52		
Pukkila				97 250,00	3 942,78	20 000,00		6 200,00	3 942,78		
Raasepori				6 200,00	30 283,15	13 840,00	5 000,00	64 720,00	35 283,15		
Sipoo				50 880,00	0,00			14 000,00	0,00		
Siuntio				14 000,00	4 275,96			6 600,00	4 275,96		
Tuusula				800,00	199 772,51	16 477,00	7 000,00	497 491,00	289 797,51		
Vhti				153 750,00	88 514,00			280 541,00	88 514,00		
HSL				75 000,00	0,00			75 000,00	0,00		

